

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517204581
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3517204581.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Olgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v spore žalobcu T. F. L., a.s., so sídlom A., Q. XX, K.: XX XXX XXX, proti žalovanej C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., M. XXX/X, o zaplatenie 5.510,96 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09. augusta 2018, č. k. 12Csp/78/2017-45 takto

rozhodol:

Konanie o zaplatenie 5.510,96 eur s príslušenstvom z a s t a v u j e .

Žiadnej zo strán n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.373,84 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 4.373,84 Eur od 11.04.2017 do zaplatenia, a to všetko formou splátok vo výške 40,- Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc nasledujúci mesiac po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol. Výrokom III. žalobcovi priznal právo voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 58,74 %, ktoré je povinný žalovaný zaplatiť k rukám žalobcu formou pokračovania v splátkach vo výške 40,- Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, po zaplatení istiny spolu s úrokmi z omeškania, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobným návrhom, doručeným súdu dňa 20.04.2017 proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 5.510,96 Eur, úroku 253,79 Eur, úrokov z omeškania 2,42 Eur, úroku 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny 5.510,96 Eur od 01.04.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 5.510,96 Eur od 01.04.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 253,79 Eur od 01.04.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 28.07.2015 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, obsahom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 6.000,- Eur, s poplatkom za poskytnutie úveru 180,- Eur, poplatkom za poistenie schopnosti splácať úver 2,41 Eur mesačne, výškou splátky 98,32 Eur v 108-tich mesačných splátkach s dohodnutou úrokovou sadzbou 13,90 % ročne, s termínom splatnosti prvej splátky 25.08.2015 a konečnou splatnosťou úveru 25.07.2024. RPMN bola vyčíslená vo výške 16,03 %, priemerná RPMN vo výške 16,33 %. Celková čiastka, ktorú musí žalovaný zaplatiť (súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom) bola stanovená sumou 10.798,56 Eur. Zmluva ďalej obsahovala údaje o odplate vo výške 17,38 %, úroku z omeškania 5% ročne, poplatku za vklad v hotovosti 2,50 Eur, poplatku za vypracovanie dodatku k zmene zmluvných podmienok 40,- Eur, poplatku za upomienku 15,- Eur, poplatku za výzvu na splatenie úveru 30,- Eur. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53, ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení

účinnom v čase uzavretia zmluvy; § 369 ods. 1, § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka; § 1 ods. 2, § 2 písm. d), písm. k), § 11 ods. 1 písm. b), písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách. Súd prvej inštancie uviedol, že právny vzťah strán založený Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 28.07.2015 je zmluvou o úvere, teda absolútnym obchodom, ktorého základné náležitosti sa spravujú Obchodným zákonníkom. Zároveň však vzhľadom na charakter žalovaného nemožno opomenúť, že ide o úver spotrebiteľský v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. účinnému ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok, neobsahuje obligatórne náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z., ktorými sú výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, ročná percentuálna miera nákladov. Úverová zmluva obsahuje dojednanie, v ktorom je ročná percentuálna miera nákladov uvedená vo výške 16,03 %. Spôsob určenia ročnej percentuálnej miery nákladov definovanej v § 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. ako celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Z kontrolného výpočtu vyplýva hodnota RPMN vo výške 16,80 % a celkové náklady vo výške 11.058,84 Eur, pričom v zmluve sú náklady vyčíslené vo výške 10.798,56 Eur. Ďalej bolo zistené, že zmluva o úvere neobsahuje zákonnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že v čase uzatvorenia, táto zmluva mala obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok nestačí uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená zmluva o úvere takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Zákoným následkom nedodržania kogentnej právnej úpravy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z., je zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z.). Vychádzajúc zo zisteného skutkového a právneho stavu vznikla žalovanému povinnosť vrátiť žalobcovi len hodnotu poskytnutého úveru po zohľadnení zaplatenej časti, a preto súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť 4.373,84 Eur (poskytnutý úver vo výške 6.000,-Eur - zaplatená časť úveru vo výške 1.626,16 Eur) a vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol. Lehotu na splnenie uloženej povinnosti určil žalovanému v súlade s § 232 ods. 3, 4 C.s.p. s poukazom na zistené majetkové pomery žalovaného a ťaživú rodinnú situáciu z dôvodu vážneho ochorenia dieťaťa žalovaného. Pokiaľ ide o nárok na úhradu zmluvných úrokov z úveru, t.j. vo výške 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 5.510,96 Eur od 01.04.2017 do zaplatenia, súd v tejto časti návrh zamietol, pretože bolo preukázané, že strany sporu si dojednali zmluvné úroky 13,90 % ako fixné do doby splatnosti úveru. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej v súlade s § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V danom prípade mal žalobca úspech vo veci v rozsahu 58,74 %, (úspech žalobcu bol vo výške 79,37 % vypočítaný 4.373,84 Eur / 5.510,96 Eur x 100 - úspech žalovaného vo výške 20,63 %) a preto súd žalobcovi priznal právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 58,74 %. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žalobca k absencii náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. namietal, že počet a termíny splátok, istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Žalobca v tejto súvislosti tiež poukázal na ustálenú súdnu prax Najvyššieho súdu ohľadne splnenia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. Žalobca ďalej uviedol, že súd svoje tvrdenie o nesprávne uvedenej RPMN v zmluve nepodložil nijakým výpočtom. Vzhľadom k tomu, že žalobca má za to, že rozsudok nie je náležite odôvodnený, dáva do pozornosti konštantnú judikatúru vo vzťahu k náležitému a správne odôvodňovaniu súdnych rozhodnutí, a to napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 201/2010 zo dňa 09.11.2010. Žalobca mal za to, že ak mal súd pochybnosti o výpočte RPMN, mal vykonať dokazovanie vyjadrením odborne spôsobilej osoby, resp. znaleckým dokazovaním, nakoľko výpočet RPMN podľa zákonom stanovenej

rovnice vyžaduje odborné matematické znalosti. Žalobca mal ďalej za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár IURA Edition. Pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Úprava úroku z omeškania, ako aj úroku z úveru je podporná, a preto je rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá podľa žalobcu oporu v právnych predpisoch. Žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017. Obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - úver, ale aj úroky. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok, alebo jednej splátky po dobu dlhšie ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Ďalej poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017 ako aj na ďalšie rozhodnutia súdov. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t. j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Rozhodovacia prax a aj právna literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Využitie práva veriteľa na zosplatnenie mení len splatnosť úveru, t. j. peňazí, nie ich cenu vyjadrenú v úroku a nemôže samo o sebe veriteľovi privodiť zhoršenie jeho práv. Zmluvné úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na rozdiel od toho úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať i keď neboli dojednané. Pri tom platí, že môžu existovať popri sebe. Poukázal tiež na návrh zákona č. 106/2014 Z. z., ktorým sa v roku 2013 mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, pričom sa ním navrhovalo doplnenie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kde sa mala pripojiť veta, že úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Takáto navrhovaná úprava však nebola prijatá a preto uvedený zákon č. 106/2014 Z. z. a ani iná zákonná novelizácia alebo iné obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dluhu neobsahujú. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu a zaviazal žalovaného na úhradu dlžnej sumy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil trovy konania.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Žalobca podaním zo dňa 30.01.2019, doručeným súdu prvej inštancie dňa 04.02.2019 oznámil, že na majetok žalovanej bol vyhlásený konkurz a konanie by malo byť v súlade s ustanovením § 167e zákona č. 7/2005 Z. z. zastavené. Žalobca požiadal o vrátenie súdnych poplatkov v zákonnej výške.

5. Po predložení veci súdom prvej inštancie odvolaciemu súdu (17.01.2019) na konanie a rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09. augusta 2018, č. k. 12Csp/78/2017-45, odvolací súd z verejne dostupných údajov Obchodného vestníka č. 8/2019 s dňom vydania 11.01.2019, pod č. V zistil, že uznesením Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 38OdK/603/2018 zo dňa 07.01.2019 došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok dlžníka C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/X, Y., ktorá v danej veci vystupuje v procesnom postavení žalovaného, do funkcie správcu bol ustanovený JUDr. U. U., so sídlom F. nad F., C. XXX/XX.

6. Podľa § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“), ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

7. Odvolací súd vo vzťahu k procesnému inštitútu zbavenia sa dlhových dlžníka (oddĺženie) vo všeobecnosti uvádza, že ide o procesný nástroj určený výlučne pre dlžníka, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone č. 7/2005 Z. z. dosiahnuť nevymáhateľnosť rozhodujúcej množiny pohľadávok v rozsahu, v ktorom tieto nie sú kryté hodnotou majetku dlžníka, pričom v predmetnom konaní sa nerozlišuje medzi fyzickou osobou - podnikateľom a nepodnikateľom. Oddĺžiť sa možno dvoma spôsobmi, a to konkurzom (podľa štvrtej časti zákona č. 7/2005 Z. z.) alebo splátkovým kalendárom. Voľba formy oddĺženia je výlučne na dlžníkovi, tento nepodáva všeobecný návrh na oddĺženie, kde by vhodnú formu určil súd, prípadne správca, ale voľbu spôsobu oddĺženia vykoná dlžník podaním príslušného návrhu. Súčasne krajský súd k procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu zdôrazňuje, že na rozdiel od likvidačného konkurzu súdne konania, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky, ktoré sa uspokojujú v oddĺžovacom konkurze (§ 166a zákona č. 7/2005 Z. z.) a pohľadávky, ktoré sú v tomto konkurze vylúčené z uspokojenia a sú nevymáhateľné (§ 166b zákona č. 7/2005 Z. z.) sa neprerušujú, ale súd je povinný tieto konania bez zbytočného odkladu zastaviť (§ 167e zákona č. 7/2005 Z. z.).

8. Vzhľadom na to, že zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok žalovanej sa začal konkurz, ako aj na skutočnosť, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, t. j. pohľadávka žalobcu, ktorá vznikla pred rozhodujúcim dňom na základe úverovej zmluvy zo dňa 28.07.2015 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze na majetok žalovanej a zároveň nejde o tzv. nedotknutú pohľadávku podľa § 166c zákona č. 7/2005 Z. z., boli naplnené predpoklady, na základe ktorých odvolací súd z úradnej povinnosti prebiehajúceho konania o zaplatenie 5.510,96 eur s príslušenstvom s poukazom na § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. zastavil.

9. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, vo väzbe na čl. 4 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Primárne odvolací súd uvádza, že v prípade, ak bol na majetok žalovanej vyhlásený konkurz, nemožno pričítať zavinenie za zastavenie konania žiadnej zo strán sporu, nakoľko zavinenie je treba posudzovať výlučne z procesného hľadiska (t. j. podľa procesného výsledku), nie podľa hmotného práva, pretože by potom išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej. V danej sporovej veci sa totiž jedná o okolnosť, ktorá nastala bez toho, že by niektorá zo strán konania vyvinula procesnú aktivitu v civilnom sporovom konaní, ktorá by viedla k zastaveniu konania, čo malo za následok nepoužiteľnosť § 256 CSP. Odvolací súd preto v zmysle čl. 4 ods. 1 CSP pristúpil k aplikácii § 255 ods. 2 CSP na danú právnu vec, pretože mal za to, že daná právna úprava je obsahom aj účelom najbližšie tejto právnej veci.

10. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).